

Na wstępie ...

Zapraszamy do lektury kolejnego numeru szkolnej gazety. Tym razem zabieramy Was, drodzy Czytelnicy, w zieloną podróż, w świat przyrody, klimatu, wiosny i szeroko pojętego bezpieczeństwa.

Milej lektury!

Redakcja

Gazetka szkolna

Szkoła Podstawowa nr 1
w Radzionkowie

W numerze:

Na wstępie.....	1
Uważajmy na siebie w czasie pandemii.....	2
Przyroda wiosna.....	3
Pierwsze oznaki wiosny.....	4
Wiosenne kwiaty.....	5
SOS dla naszej planety.....	7
Uwaga na drodze!.....	10
Wolontariat dla zwierząt.....	11
Co ciekawego robić w wakacje?...12	

Uważajmy na siebie w dobie pandemii!

Mimo, że trwa pandemia, wiele osób nie stosuje się do zasad sanitarnych. Możemy odczuć tego wkrótce fatalne skutki.

Koronawirus jest i nie zmienimy tego... Ale możemy dostosować się do zasad sanitarnych i pomóc tym, którzy w tym trudnym czasie tak naprawdę dbają o nas. Któż to taki? Lekarze! Nie tylko w czasach pandemii lekarze są bardzo ważni, bo kto nas uleczył z grypy, kaszlu czy gorączki? Właśnie lekarze.

W czasach pandemii szczególnie powinniśmy dbać o siebie, nosić maseczki w wyznaczonych miejscach, zachować odpowiedni odstęp od drugiej osoby, często myć ręce i przestrzegać wszelkich innych zasad reżimu sanitarnego. Cóż nas kosztuje założenie maseczki? Nic, a przy tym pomożemy w walce z pandemią.

Na początku epidemii ludzie starali się nie wychodzić z domu, nie spotykać z rodziną i znajomymi. Teraz zdarza się, że ktoś uważa pandemię za mit, że nie ma Covid-19. *Latem nikt nie nosił maseczek, a mimo to nic się nie stało* – mówią ludzie. Ale na przekór takim osobom

uważam, że przestrzeganie zasad reżimu sanitarnego teraz jest to właśnie bardzo ważne.. To że ty, twój przyjaciel, rodzina czy brat jeszcze nie przeszli Covid-19 to nie znaczy, że tak pozostanie, że sytuacja się nie zmieni. Poprzez lekceważenie zasad sanitarnych stwarzamy prawdopodobieństwo, że zachorujemy. A tego byśmy bardzo nie chcieli. Nie chcemy również mieć wirusa "u boku" przez wiele lat.

Moim zdaniem ludzie nie zdają sobie sprawy z tego, jak bardzo ważne jest przestrzeganie zasad sanitarnych. Uważają, że jest to tylko wymysł, zachcianka. A to nieprawda. Wszyscy chcą wrócić do normalności i przestać o tym myśleć, ale na razie trzeba z tym żyć i dostosować się do zasad sanitarnych.

Matylda Głogowska

klasa 6c

Przyroda wiosną

21 marca obchodzimy **Pierwszy Dzień Wiosny**. Wraz z jej początkiem zaczyna się zmieniać przyroda. Robi się coraz cieplej, a dni są coraz dłuższe. Ludzie coraz chętniej i dłużej przebywają na zewnątrz. Jedną ze zmian obserwujemy w życiu **zwierząt**. Część z nich, na przykład: borsuki, jeże i niedźwiedzie brunatne budzą się ze snu zimowego. **Sen zimowy** - inaczej **hibernacja**- to stan fizjologicznego odrętwienia, cechuje się tym, że wszystkie akcje organizmu są spowolnione takie jak akcja serca, oddychanie, akcja mózgu. Hibernacja może być stanem stałym lub przerywanym.

Wiosną przylatują niektóre gatunki **ptaków**, które odleciały przed zimą. Są to na przykład bociany, kukułki, jaskółki i skowronki. Podczas zimy ptakom trudno jest zdobyć pożywienie, dlatego odlatują do ciepłych krajów.

Zaczynają rosnąć też **kwiaty**. Są to najczęściej przykładowo pierwiosnki, krokusy, narcyzy i tulipany. Zaczynają kwitnąć, gdy temperatura wzrasta, a śnieg topnieje. Na drzewach w tym czasie rozkwitają pąki. Dzięki nim można rozpoznać gatunki drzew. Wiosną przyroda budzi się do życia po zimie, zwierzęta budzą się ze snu zimowego, ptaki przylatują i zakładają gniazda, a rośliny kwitną.

Wiosna to piękna pora roku!

Zuzanna Bujoczek

Klasa 6C

PIERWSZE OZNAKI WIOSNY

Zapewne wielu z was zauważyło w ostatnim czasie zmiany w pogodzie. Gdy wychodzimy na zewnątrz, nie trzeba ubierać szalików, czapek i grubych puchowych kurtek. Możemy założyć wygodne adidas, zamiast ciężkich zimowych butów. Ale zmiany są zauważalne nie tylko w ubiorze, ale także w krajobrazie. Gdy idziemy do parku czy lasu, możemy usłyszeć śpiew ptaków, które przyleciały z ciepłych państw, bzyczenie owadów i szelest drzew. Dookoła nie ma już śniegu tylko jest zielona trawa i drzewa. Na drzewach widać pierwsze pączki, z których w późniejszym czasie wyrosną piękne kwiaty. Warto zauważyć również to, że dzień staje się dłuższy. Na niebie księżyc można zauważyć później niż w okresie zimy. Na łąkach oraz w ogródku wyrastają małe kwiatuszki np. krokusy. Zwierzęta wybudzają się ze snu. Dookoła robi się kolorowo oraz wesoło. Wiosna według mnie jest przecudowna.

Maja Cyl

Wiosenne kwiaty

Wielu z nas uprawia rośliny w domu, w doniczkach stojących na parapecie, na tarasie lub balkonie... Miłośników roślin i kwiatów nie brakuje wokół nas. Zapraszam wielbicieli wiosennych kwiatów do przeczytania mojego artykułu.

1) Szafran uprawny

Nazwa naukowa: *Crocus*

Jest to rodzaj roślin z rodziny kosaćcowatych. Należy do niego ponad 80 gatunków. Gatunkiem typowym jest szafran uprawny.

2) Śnieżyczka przebiśnieg

Nazwa naukowa: *Galanthus nivalis*

Jest to gatunek rośliny należący do rodziny amarylkowatych, typowy dla rodzaju *Galanthus*. W naturze znany z lasów południowej i środkowej Europy.

3) Tulipan

Nazwa naukowa: *Tulipa*

Rodzaj roślin cebulowych należący do rodziny liliowatych. Zalicza się do niego ok. 120 gatunków i co najmniej 15 tysięcy kultywarów. Odmiany uprawne są mieszańcami lub powstały na drodze mutacji.

4) *Narcyz*

Nazwa naukowa: *Narcissus*

Jest to roślina należący do rodziny amarylkowatych. Należy do niego kilkadziesiąt gatunków i duża liczba mieszańców. Dziko rosną w krajach śródziemnomorskich, w Europie Środkowej i Północnej oraz w Azji.

5) *Pierwiosnek*

Nazwa naukowa: *Primula*

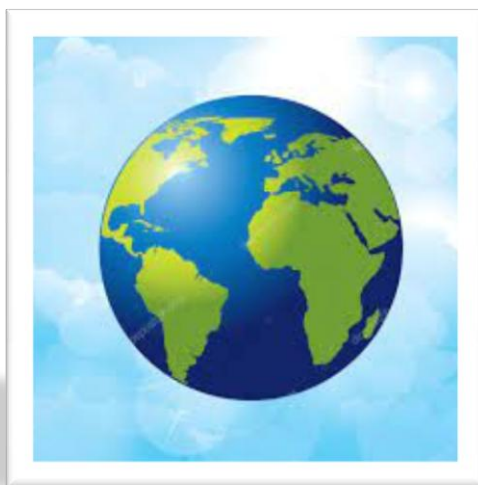
Roślina należąca do rodziny pierwiosnkowatych. Należy do niego od ok. 400 do 500 gatunków. Występują one głównie w Europie i Azji na obszarach o klimacie umiarkowanym, najliczniej w Chinach i Himalajach.

Źródło i zdjęcia: Internet

Maja Michalik

klasa 6b

SOS dla naszej planety!

Na skutek ocieplenia klimatu powierzchnia lodowców zmniejsza się na całym świecie. W ciągu ostatnich 50 lat zarejestrowano zmiany w grubości lodowców rzędu 100 m. Zasięg czoła lodowców zmniejszał się średnio o 50 m na rok.

Wokół Antarktydy klimat ocieplił się w ciągu ostatniej dekady o 0,2 stopnia Celsjusza, czyli dwa razy bardziej niż wszystkie oceany Ziemi w ciągu 30 lat.

Lodowiec tworzy się z nagromadzonego w dużych ilościach śniegu w wyniku ciągłego topnienia i zamarzania pod wpływem zmian temperatury i ciśnienia. Rozmiary i kształty lodowca zależą od warunków klimatycznych i ukształtowania terenu. Ogromny wpływ na topnienie lodowców ma ciągle zmieniający się klimat. Lodowce topnieją w wyniku kilku czynników nasłonecznienia, które powoduje nagrzewanie się kamieni na powierzchni lodowca, oddziaływania wód lodowcowych z wyżej położonych części lodu oraz ciepłych mas powietrza i ciepłych wiatrów.

Głównym czynnikiem odpowiedzialnym ze tempo tych zmian jest bez wątpienia wzmożona emisja dwutlenku węgla, który powoduje, że powstaje efekt cieplarniany wyższy, niż ma to miejsce w stanie naturalnym. Zachodzące w wyniku emisji CO₂ zmiany nie są krótkotrwałe, i co gorsza, najczęściej nie są odwracalne. Kilkadziesiąt procent wyrzuconego do atmosfery dwutlenku węgla pozostanie w niej na tysiące lat. Działalność człowieka jest najważniejszą przyczyną wzrostu stężenia dwutlenku węgla w atmosferze. Rozwój przemysłu wynikający z rosnących wymagań cywilizacyjnych wiąże się ze spalaniem ogromnej ilości paliw – węgla kamiennego, ropy naftowej, gazu ziemnego – które są głównymi produktami spalania i wydzielają CO₂.

Dodatkowo, intensywnie rozwijająca się gospodarka człowieka prowadzi do regularnego wylesiania dużych obszarów, a jak powszechnie wiadomo – mniejsza powierzchnia lasów to mniej dwutlenku węgla pochłoniętego w procesie fotosyntezy. Niemały efekt ma również zwiększona intensywność gnicia odpadów w rozszerzających się agrocenozach. Antropogeny dwutlenek węgla, jest zatem głównym czynnikiem odpowiedzialnym za zwiększony efekt cieplarniany.

Efekt cieplarniany (efekt szklarniowy) jest zjawiskiem podwyższenia temperatury planety. Zmiany powodujące wzrost roli efektu cieplarnianego mogą być jedną z przyczyn globalnego ocieplenia. Przyczyną efektu cieplarnianego jest ciągłe gromadzenie się gazów cieplarnianych w atmosferze Ziemi. Powoduje to rozwój przemysłu oraz spalanie węgla, ropy naftowej, a także emisja metanu w rolnictwie, wypalanie i wycinanie lasów, motoryzacja, zużywanie zbyt dużej ilości energii.

Każdy z nas produkuje rocznie ok. 10 ton gazów cieplarnianych i wytarza tyle samo ton śmieci. Najgroźniejszym skutkiem efektu cieplarnianego jest globalne ocieplenie klimatu, ponieważ spowodować to może podniesienie poziomu mórz i wód na kuli ziemskiej. Zostaną one napełnione wodami topniejących lodowców i najprawdopodobniej zatopią wyspy i kontynenty. Wzrost temperatur spowoduje przesunięcie stref klimatycznych o 150-500 km w kierunku biegunów. To znaczy, że zwiększą się opady, i coraz częściej będą występowały huragany, powodzie i upały. Szybkie zmiany klimatu mogą zaburzyć równowagę w ekosystemach, czyli spowodować to może wyginięcie wielu gatunków o małych zdolnościach adaptacyjnych (o małych zdolnościach przyzwyczajania się do nowego środowiska). Jednym ze skutków jest także wysychanie jezior i wód co wiąże się z niedostatkami żywności, głodem w różnych częściach świata.

Zapobieganie efektowi cieplarnianemu jest proste, oto propozycje:

- Wprowadzenie nowych technologii w przemyśle i motoryzacji
- Zastępowanie zwykłej energetyki przez najnowszą technologię energetyczną (energia geotermalna, biomasa, wiatr itp.)
- Zastopowanie procesu wycinki drzew, oraz sadzenie nowych lasów, szczególnie na terenach gdzie jest ich mało
- Zmiana paliwa na bardziej ekologiczne
- Używanie żarówek i sprzętów energooszczędnych
- Założenie filtrów na kominy

- Poprawa izolacji cieplnych budynków Warto jednak dodać, że zmiany klimatyczne to również skutek: metanu, freonów, podtlenku azotu, halonu, gazów przemysłowych (HFC, PFC, SF6), ozonu.

Jeśli lody Arktyki stopnieją, niedźwiedzie polarne i foki będą musiały sobie poszukać nowych terenów łowieckich. Kiedy podniesie się poziom mórz, zagrożenie obejmie także inne gatunki roślin i zwierząt. Jeśli znikną słone błota i rozlewiska u ujścia rzek, wiele ptaków brodzących straci miejsce do życia. Wzrost temperatury i topnienie lodu wpłynie także na prądy oceaniczne. Bogate w pokarm i żywe istoty morza mogą zamienić się w jałową, wymarłą wodną pustynią.

Zadbajmy o środowisko, w którym mamy żyć. Nie pozwólmy, aby nasza planeta została zniszczona przez nas samych!

Źródło: Internet

Emilia Nolewajka

klasa 6c

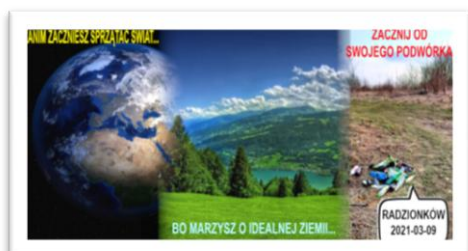
Poniżej przedstawiamy kilka plakatów ekologicznych wykonanych przez naszych uczniów:

Wojciech Kozielski

Kinga Bolińska

Karolina Wójcik

Arek Król

UWAGA, NA DRODZE!

Najczęstszą przyczyną wypadków, a w wyniku tego uszkodzeń ciała, chorób i niepełnosprawności jest chęć popisania się przed innymi swoimi umiejętnościami, dekoncentracja - myślenie nie o bezpiecznym prowadzeniu, ale o czymś innym, rozmowy przez telefon, rutyna, prowadzenie pojazdu ze zbyt dużą prędkością, senność,

a najpoważniejszy to nadal ALKOHOL, czasem środki odurzające, dopalacze, narkotyki.

Na przykład w 2019 roku doszło do:

30.288 wypadków

455.459 kolizji rogowych

2.957 osób zginęło

rannych było **38.487** osób, a ciężko rannych zostało **10.633** osób (dane statystyczne Google NIK)

Ale wypadki występują nie tylko na drogach, ale są też wypadki kolejowe, lotnicze i morskie...

Do wielu wypadków dochodzi również z winy pieszych. Na przykład wchodzą nagle na jezdnię, przechodzą w miejscach niedozwolonych, wieczorem nie mają oznakowania odblaskowego, chodzą po torach, przechodzą przez torowiska w miejscach zabronionych.

Do wypadków w wyniku głupoty i braku rozsądku dochodzi też na budowach, czy w wyniku wybuchu gazu.

Zupełnym brakiem myślenia wykazują się osoby wychodzące w góry w okresie zagrożenia lawinowego lub złych warunków pogodowych, a także „amatorzy” kąpieli w miejscach niedozwolonych. Narażają oni wtedy na utratę zdrowia a czasem życia nie tylko siebie, ale i grupy GOPR lub WOPR, które spieszą potrzebującym na pomoc.

**NAJCZĘSTRZĄ PRZYCZYNĄ WYPADKÓW JEST BRAK ROZSĄDKU
I ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ŻYCIE SVOJE I INNYCH!!!**

BĄDŹ ROZSADNY!

Jakub Rogiński - klasa 5a
katowice.naszemiasto.pl

Wolontariat dla zwierząt – schronisko w Miedarach, czyli jak możesz pomóc braciom mniejszym i nie tylko.

Schronisko dla zwierząt to miejsce, w którym zwierzę może znaleźć schronienie. Jednak jest coś, czego brakuje zwierzęciu najbardziej - to przede wszystkim poczucie bezpieczeństwa oraz miłość. Możesz pomóc zwierzętom na wiele sposobów.

Wyprowadzaj psy na spacer – taki spacer jest ogromnym przeżyciem dla psa. To czas, w którym psiak czuje się potrzebny i kochany. Dla ciebie to tylko spacer, a dla tego zwierzaka nadzieja na lepsze jutro.

Przynieś coś dla zwierzaka – każdy z nas z pewnością posiada w domu koce, których już nie używa; można je np. przynieść do schroniska. Inne przydatne rzeczy dla zwierząt to m.in. mokra lub sucha karma, zabawki, legowiska itp.

Adopcja – jeśli chcesz i możesz zaadoptować zwierzaka, to wybierz któregoś ze schroniska! Istnieje też możliwość wirtualnej adopcji, która polega ma co miesięcznym opłacaniu wyżywienia wybranego przez nas zwierzaka.

Dowiedz się, jak możesz pomóc schronisku dla bezdomnych zwierząt w swojej okolicy. Nie bądź obojętny na ich los. Zachęcam do odwiedzenia strony internetowej www.schroniskomiedary.pl lub profilu na Facebook.

Dominik Bruckner

Co ciekawego można robić w wakacje?

1. Zrób sobie piknik.

Jeśli ci się nudzi, bierz koszyk piknikowy, kilka przekąsek, jakiś kocyk i ruszaj świetnie spędzać czas. Uwierz mi, jest to najlepsze, co może być, a gdy włączysz sobie wakacyjną playlistę, poczujesz się jak w raju. Tylko pamiętaj: otoczenie też musi być magiczne!

2. Nagraj vloga z wybranego dnia.

Jeśli mają zapowiadać się pewnego dnia jakieś niezwykle przygody, nie zapomnij tego nagrać. Możesz też skleić to z różnymi innymi filmikami z tego dnia, dodać muzykę i będzie fantastyczna pamiątka.

3. Noc w namiocie

Na co czekasz! Wbijaj gwoździe, zadbaj o wystrój w środku i gotowa extra, pełna przygód noc z przyjaciółmi.

4. Pójdź na zachód słońca.

Lato to idealna okazja na zobaczenie zachodu słońca. Jeśli zawsze chciałeś zobaczyć ten piękny widok w jakimś wyjątkowym miejscu, właśnie jest na to pora.

5. Zrób ognisko.

Rodzinne ognisko to zawsze dobry wybór na wakacyjne wieczory. Wystarczy fajna ekipa, dobry nastrój i już najlepsze wspomnienia gwarantowane.

6. Spędź cały weekend z bliską osobą.

Nie ma co siedzieć w domu, gdy za oknem taka śliczna pogoda, słońce świeci, jest gorąco, trzeba korzystać. Bierz pod pachę swoją najważniejszą osobę i róbcie coś ciekawego. Możecie pokąpać się w basenie, zrobić własne lody, bądź pójść na spacer.

7. Pojedź nad jezioro.

Jeżeli masz w pobliżu jakieś jezioro, staw, czy zalew - polecam ci się tam wybrać. Możesz porządnie się zrelaksować i wypocząć.

8. Zrób pyszną lemoniadę.

Jest ciepły dzień i strasznie cię suszy w gardle, nie przejmuj się, jest na to sposób! Zawsze dobrą opcją jest domowa lemoniada np. z cytryny lub limonki. Możesz podać ją w słoiczku i przystroić miętą.

9. Przygotuj domowe SPA.

Gdy na dworze się ściemni, nalej sobie wody do kąpieli, dodaj sól, perełki, kule do kąpieli, według uznania. Połóż sobie maseczkę na twarz, nałóż peeling i ciesz się chwilą dla siebie.

10. Zorganizuj kino pod gołym niebem.

Moim zdaniem to najlepsza z moich wszystkich propozycji. Uwielbiam takie wieczory, jest wtedy bajeczny klimat.

Rozłóż w ogrodzie leżaki, na dużym ekranie zaprezentuj jakiś fajny film, a zobaczysz, że twoi znajomi będą oczarowani.

Redakcja

Paulina Plewnia klasa 6b

Maja Michalik klasa 6b

Maja Cyl klasa 6c

Emilia Nolewajka klasa 6c

Matylda Głogowska klasa 6c

Zuzanna Bujoczek klasa 6c

Natalia Tobor klasa 6c

Jakub Rogiński klasa 5a

Dominik Bruckner klasa 5a

Opiekun

Aleksandra Pachulska

*Redakcja składa podziękowania panu **Dariuszowi Dróżdżowi** za skład tekstu i łamanie gazety ☺*